

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201185
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8822201185.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Miloša Koleka, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Q. A., G.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca A. A., G.. XX.XX.XXXX, E. K. C. XX, zastúpeného JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom, Slovenská 69, Prešov, za účasti matky L. I., G.. XX.XX.XXXX, E. K. O. XX, XXXX E. T. T. (O.. J.. U. XXXXX), právne zastúpenej JUDr. Gabrielou Borovskou, advokátkou, kpt. Nálepku 20, Michalovce, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/92/2022-39 zo dňa 14.06.2021 takto

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o úprave styku otca s maloletým Q. tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Q. A.M., G.. XX.XX.XXXX každý týždeň v roku vo štvrtok a piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod, a to za prítomnosti matky.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by upravil jeho styk s mal. dieťaťom tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párny týždeň v pondelok, v stredu a v piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., s tým, že otec maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení realizácie styku maloleté dieťa odovzdá matke na určenú hodinu v mieste jej bydliska. Návrhom vo veci samej sa domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Žiada, aby súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného vo výške 50,- eur mesačne a styk matky s maloletým synom neupravil.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením nariadil toto neodkladné opatrenie:

„Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Q. A., G.. XX.XX.XXXX každý párny týždeň v roku v pondelok, v stredu a v piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárny týždeň v roku v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu a v nedeľu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod.

Matka je p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi v mieste jej bydliska a otec je p o v i n n ý maloleté dieťa vrátiť matke v čase určenom pre koniec styku v mieste bydliska matky.

V prípade nepredvídaných udalostí, ktoré by znemožnili realizáciu styku otca s maloletým dieťaťom sú rodičia p o v i n n í vzájomne sa informovať, minimálne 24 hodín vopred.

Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/92/2022.

V prevyšujúcej časti návrh otca z a m i e t a .“

3. Rozhodnutie súd právne zdôvodnil ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 - 3, § 329 ods. 1 - 3, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že zo samotného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z predloženej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a maloleté dieťa sa v súčasnej dobe nachádza v osobnej starostlivosti matky. Z predloženej sms komunikácie medzi rodičmi maloletého dieťaťa je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné a rodičia sa nevedia dohodnúť na stretávaní sa otca s maloletým dieťaťom. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti matka neumožňuje otcovi kontakt s maloletým synom. Matka bez vedomia otca vycestovala s maloletým do P. za svojou mamou a otec nemá žiaden kontakt so svojím synom. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie ustálil, že v konaní boli osvedčené okolnosti, z ktorých otec maloletého dieťaťa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie predmetného požadovaného neodkladného opatrenia, je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa stretávať sa s otcom, a preto s prihliadnutím na obsah návrhu otca a správu kolízneho opatrovníka, súd prvej inštancie považoval za odôvodnené neodkladným opatrením upraviť dočasne základné pravidlá stretávania sa otca s maloletým synom s cieľom zachovať pravidelný kontakt otca s maloletým synom. Pri stanovení úpravy styku vychádzal najmä z veku maloletého dieťaťa, pričom prihliadol na skutočnosť, že otec sa doposiaľ riadne podieľal na výchove a osobnej starostlivosti o maloletého, dieťa má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky, keďže tam spoločne žili do odchodu matky zo spoločnej domácnosti. Otec žiadal upraviť styk cez víkend s prespaním, avšak súd prvej inštancie návrhu otca v tejto časti nevyhovet, nakoľko nie je zrejmé, či maloletý Q. vzhľadom k svojmu útlému veku je schopný prespať u otca bez prítomnosti matky. S poukazom na útlý vek dieťaťa sa javila vhodná úprava styku v kratších časových intervaloch rozvrhnutých na viaceré dni zohľadniac návrh otca.

III. Obsah odvolania matky

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Z obsahu odvolania vyplýva, že jej odvolanie smeruje proti výroku o úprave styku otca s maloletým Q.. V odvolaní uviedla, že na Slovensku nemá zázemie a nikoho, u koho by mohla s maloletým byť, preto zavolała mame, aby jej pomohla. U otca bohužiaľ žiť nemôže, keďže býva v dome, ktorý nie je v jeho vlastníctve, pričom tam žije so svojimi rodičmi a priateľkou. Vlastník domu ani nesúhlasí s tým, aby žila v tom dome aj s deťmi, o čom priložila potvrdenie od vlastníka domu. Vzhľadom na súčasný zdravotný stav bude pre ňu lepšie, ako aj pre maloletého, zdržiavať sa práve v jej blízkosti. Do P. P. vycestovala dňa 22.05.2022, pretože po rozchode s otcom maloletého zistila, že je tehotná a začali jej nevoľnosti. Jej matka jej pomáhala so starostlivosťou o maloletého Q., nakoľko počas tehotenstva začala mať zdravotné problémy a jej tehotenstvo je rizikové. Potvrdila, že otcovi maloletého nepovedala, že plánuje aj spolu s maloletým Q. odcestovať za svojou matkou do P., keďže predpokladala, že nebude s tým súhlasiť, no nemala na výber. Na Slovensku nemá u koho žiť a ani nemá vlastné finančné prostriedky, nakoľko otec maloletého bol poberateľom rodičovského príspevku aj po jej odchode zo spoločnej domácnosti a dal ho „prepísať“ na ňu až po nátlaku. Na východ Slovenska odišla kvôli otcovi maloletého, ktorý nemal záujem odcestovať do zahraničia, keďže pracuje v Š. A. Q. Z., a preto sa prispôsobila a presťahovala sa s ním do C., do domu jeho matky. S kolíznou opatrovníčkou telefonicky komunikovala. Ďalej uviedla, že zo spoločnej domácnosti neodišla bezdôvodne. Otec maloletého ju psychicky týral, manipuloval ňou a snažil sa ju svojím konaním presvedčiť o jej nepríčetnosti, neustále klamal vo veciach finančného zabezpečenia ich

spoločnej rodiny, neposkytoval jej peniaze na starostlivosť o maloletého. U otca maloletého nevidela snahu o nápravu ani potom, čo mu oznámila, že s ním čaká druhé dieťa, o ktoré doposiaľ neprejavil žiadny záujem. Podľa matky maloletý Q. nemá s otcom vybudovaný vzťah, nakoľko spával v obyvčke, kým ona s maloletým v spálni. Tiež doplnila, že má zmenený trvalý pobyt na adresu: O. XX, XXXX E. T. T., P. P.. Záverom uviedla, že nesúhlasí s neodkladným opatrením v rozsahu, v akom súd prvej inštancie priznal otcovi maloletého možnosť stretávania sa s maloletým bez jej prítomnosti. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Q. A., G.. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v roku v pondelok, v stredu a v piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárny týždeň v roku v stredu v čase od 16.00 hoci. do 18.00 hod., v sobotu a v nedeľu v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod. v mieste trvalého pobytu matky a len za osobnej prítomnosti matky.

6. K odvolaniu matky sa otec nevyjadril.

V. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že uznesenie v jeho napadnutej časti je potrebné.

8. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, ktorú matka pre nehody s otcom a jeho matkou opustila aj s maloletým Q.. Od toho času otec deklaruje záujem byť v pravidelnom kontakte s maloletým, matka mu však má vo výkone práva styku brániť. Z dôvodu nesúhlasu s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti rozsahu styku s maloletým Q. podala odvolanie matka, ktorá nesúhlasila, aby sa styk maloletého Q. s otcom realizoval bez jej prítomnosti, čo odôvodnila nízkym vekom maloletého dieťaťa.

9. V priebehu odvolacieho konania sa skutočný stav v rodine maloletého Q. zmenil, a to v dôsledku presťahovania sa jeho matky do P., kde má toho času aj trvalý pobyt, čo matka deklarovala aj Potvrdením o prihlásení k pobytu (č. I. 54).

10. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Odvolací súd uvádza, že potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa; bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa

dieťa zdržiava; ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa; ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

13. Rozsah úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom závisí od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, denného režimu, školských, príp. mimoškolských aktivít, od doterajšieho citového vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi, ktorý ho nemá vo výchove. Závisí aj od okolností na strane rodičov ako rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, ktorý ho nemá vo výchove, od ekonomických pomeroch rodičov, od časových možností rodičov s ohľadom na ich pracovné povinnosti, ich pracovnú dobu.

14. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 185 a nasl. CSP). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/149/2010 z 5.8.2010).

15. Odvolací súd s poukazom na skutočnosť, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní právnej veci, ktorá sa ho týka (bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa) dospel k záveru, že úpravu styku maloletého Q. s otcom, tak ako to ustálil súd prvej inštancie, je potrebné zmeniť.

16. V prvom rade odvolací súd musel zohľadniť zásadnú skutočnosť nezanedbateľného významu, a to, že došlo k zmene bydliska matky. Táto sa odsťahovala do P. za svojou mamou, ktorá tam žije a s ktorou tam aj vyrastala, keďže po rozvode rodičov bola matka maloletého zverená do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že v P. má matka maloletého Q. vytvorená zázemie, má tam rodinu (matku) a priateľov. Strednú školu študovala v K., kde žila aj so svojim partnerom, otcom maloletého Q.. Na východ Slovenska sa odsťahovala kvôli otcovi maloletého, ktorý tam má rodinu, pričom bývali v rodičovskom dome otca maloletého spolu s matkou otca, ktorá podľa matky maloletého neustále zasahovala do výchovy maloletého a negatívne vplývala na ich vzťah. Na východe Slovenska matka maloletého nemá zázemie, žije tu síce jej otec, u ktorého bývať však nemôže, čo bolo potvrdené aj čestným prehlásením výlučného vlastníka nehnuteľnosti, ktorý túto nehnuteľnosť prenajíma otcovi matky maloletého, aj jeho rodičom a jeho priateľke (č. l. 60). Odvolací súd neopomenul ani to, že jediným zdrojom príjmu matky je rodičovský príspevok a príspevok, ktorý poberá na maloletého Q.. Iné finančné prostriedky matka maloletého k dispozícii nemá a rovnako na východnom Slovensku nemá ani rodinných príbuzných, u ktorých by mohla aj s maloletými deťmi bývať.

17. Ďalšou významnou skutočnosťou, ktorú odvolací súd zobral na zreteľ, je to, že matka maloletého je toho času vo vysokom štádiu tehotenstva, pričom jej tehotenstvo je považované za rizikové. Z tohto dôvodu jej lekári neodporúčajú cestovať na takú dlhú vzdialenosť (P. - Z. G. E.), má nariadený pokoj na lôžku a naplánované ďalšie vyšetrenia, o čom matka predložila aj listinné dôkazy, ktoré sú súčasťou spisu (č. l. 50 a nasl.). Z uvedeného dôvodu je pre matku maloletého Q. pobyt pri matke, resp. v jej blízkosti dôležitý, nakoľko táto jej pomáha so starostlivosťou o maloletého Q., ktorá je toho času nevyhnutná s ohľadom na rizikové tehotenstvo matky.

18. Odvolací súd neopomína skutočnosť, že matka bez súhlasu otca odišla spolu s maloletým Q. do P.A. a že tak jednostranne prijala rozhodnutie, ktoré za štandardných okolností podlieha dohode rodičov, resp. rozhodnutiu súdu na návrh niektorého z rodičov, v súlade s ust. § 35 Zákona o rodine. Matka však svoje konanie náležite zdôvodnila, na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení predložila odvolaciemu súdu listinné dôkazy, je si vedomá komplikácií, ktoré v tejto súvislosti vznikli a nespochybňuje význam otca v živote maloletého dieťaťa. Rovnako nenamieta ani rozsiahlu úpravu styku otca s maloletým tak ako to upravil súd prvej inštancie. Styku otca s maloletým Q. nechce brániť, požaduje len, aby sa styk realizoval za jej prítomnosti, čo sa vzhľadom na mimoriadne nízky vek maloletého Q. (X M.) odvolaciemu súdu javí za dôvodné.

19. Vzhľadom na osvedčenú situáciu v rodine, odvolací súd rešpektuje nateraz rozhodnutie matky opustiť spoločnú domácnosť a presťahovať sa do P.. Neodkláňa sa však od svojej doterajšej aplikačnej línie, v zmysle ktorej voľba miesta nového bydliska matky s maloletým dieťaťom je limitovaná simultánnym výkonom rodičovských práv a povinností zo strany otca. V preskúvanom prípade sa matka rozhodla odísť s maloletým Q. za svojou matkou do P., čím však vytvorila vzdialenostnú priepasť bydlísk rodičov, komplikujúc tak otcovi výkon osobnej starostlivosti o svojho maloletého syna, pričom čoskoro maloletému Q. pribudne súrodenec.

20. Odvolací súd prihliadol na zmenu bydliska matky, a preto aj zmenil úpravu styku otca s maloletým Q., aby tak otec aj prakticky mohol realizovať tento styk a budovať si vzťah so svojim maloletým synom, ku ktorému čoskoro pribudne ďalšie dieťa.

21. Odvolací súd súčasne prihliadol na mimoriadne nízky vek maloletého Q., (t. j. X M.), a v tom zmysle na jeho prirodzenú citovú naviazanosť na osobu matky, blízkosť ktorej vyžaduje. Prítomnosť matky zabezpečí bezpečnosť a stabilitu výchovného prostredia maloletého Q., zároveň podporí priebeh styku bez stresových zážitkov maloletého, plynúcich z odlúčenia od matky, predchádzajúc tak možným nepriaznivým dopadom na psychiku maloletého.

22. Vedený týmito úvahami odvolací súd, sledujúc najlepší záujem maloletého Q., uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o úprave styku otca s maloletým Q. zmenil postupom podľa ust. § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

23. Do doby právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/92/2022 sú rodičia povinní riadiť sa nateraz učenou úpravou neodkladným opatrením.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).